

DEPURACIÓ DELS ODONTÒLEGS A BARCELONA (1942-1946)

USTRELL, Josep M.

USTRELL, Geni

RESUM: Es recorda l'aparell repressiu a que per motius polítics foren sotmesos els odontòlegs en acabar la guerra civil (1939).

Paraules clau: Repressió política, odontòlegs, franquisme.

RESUMEN: Se analiza el aparato represivo al que fueron sometidos, por motivos políticos, los odontólogos al terminar la guerra civil (1939).

Palabras clave: Represión política, odontólogos, franquismo.

*

La nostra aportació es fonamenta en l'anàlisi de resolucions judicials sobre les causes dels odontòlegs depurats a Barcelona, en el període de la postguerra civil i fins l'any 1946.

Per entrar en context amb el què va ser la repressió franquista, i dins d'aquesta, la depuració de mestres, funcionaris i altres professionals, tant els que s'havien quedat a casa com els que havien tornat de l'exili en acabar la Guerra Civil, ens basem en la classificació que fa Federico Vázquez (2004). Aquest autor parla de tres etapes de la repressió franquista: situa la primera durant els anys de la Guerra Civil, del 1936 al 1939, que es caracteritza "pels passejos, les execucions exemplars, les tortures i els empresonaments, sense l'obertura d'un procediment en molts casos, i amb l'objectiu de donar un escarment als opositors al cop d'estat", i s'inicia la depuració d'aquelles persones amb responsabilitats polítiques del període de la República i la guerra, en les zones franquistes (Negrín-Fajardo, 2007); la segona durant el període del 1939 al 1957 en el qual es fa la depuració a tot el territori. Diu: "És la més intensa en l'horror, el temps, els espais i en el nombre de persones que afecta"; i per últim, la tercera la situa entre 1957 i 1977, en la que es persegueix la nova oposició.

Partint d'aquesta classificació, ens interessa enfocar-nos en la repressió de la segona etapa, en la qual podríem dir que comença un segon procés de depuració cultural de científics i professionals qualificats en tot l'àmbit estatal, portat a terme pels vencedors, que també s'ha anomenat exili interior.

Hem d'afegir que la depuració no només va ser cosa del règim franquista. El bàndol republicà també va fer servir el mateix tipus d'instrument en el seu territori durant la guerra. Jaume Claret (2006), citant a Manuel Ortiz, ens en fa un aclariment:

“Les autoritats republicanes justificaven la seva aplicació per la excepcionalitat de l'enfrontament bèl·lic. Més encara, quan les sancions es van limitar a l'àmbit administratiu i es van centrar a persones clarament implicades en el moviment insurgent. Lògicament, això no amaga ni suavitza les conseqüències econòmiques i personals que representaven ser senyalat públicament com a enemic, en ple conflicte bèl·lic amb les seves penúries i excessos. Tot i així, l'equivalència respecte la repressió franquista resulta impossible pel seu sentit, amplitud, contundència i discrecionalitat”.

Com a definició de la depuració utilitzarem la ja descrita per Manuel Ortiz (1996):

“Considerem l'aplicació de les depuracions com una de les facetes més significatives a través de les quals les noves autoritats van aconseguir estendre l'exclusió total de l'adversari [objectiu]. Aquest tipus de coacció, la depuració, representa l'amonestació o sanció dels treballadors per motivacions polítiques o sindicals [fet]. Es pot donar en dues esferes laborals: la pública, és a dir, la que afecta als funcionaris de les diferents administracions, i la privada [lloc], o sigui, la relacionada amb els treballadors de qualsevol fàbrica, botiga o taller... En un termini suficientment breu tots els treballadors havien de sotmetre's a aquest procés [generalitat del procés] o, del contrari, s'arriscaven a perdre el treball i, sobre tot, el salari... Primer en tots els organismes públics, i després en tots els privats, es van crear les comissions de depuració encarregades d'aquestes competències [instruments]. Totes elles serien presidides per jutges instructors nomenats a l'efecte pel ministeri corresponent. De nou els informes de les diferents autoritats, Guàrdia Civil o Policia, alcaldes -caps de la Falange- i capellans, es van anar acumulant fins a completar un ingent arsenal informatiu [instruments] sobre l'actitud política, social i moral de les diferents persones interessades”.

La depuració, doncs, era el procés pel qual havien de passar tots els treballadors tant de l'esfera pública com de la privada, de forma generalitzada, per a poder recuperar el lloc de treball o accedir-hi de nou, per la qual podien ser sancionats segons quines fossin les seves tendències polítiques i sindicals.

D'aquest arsenal informatiu del que parla Manuel Ortiz (1996), altres autors també en fan referència. Per exemple, Josep M. Solé Sabaté (1994) ens ho explica des d'una òptica clarament crítica:

“Si bé la investigació de les actuacions polítiques i de les actituds i posicionaments ideològics dels col·legiats pretenia assegurar la seva completa identificació amb el nou règim, els mecanismes de denúncia i el diferent tractament que els fets rebien per part dels diversos tribunals van permetre tenir el procés de revenges, sobretot als pobles petits, dels quals foren desterrats determinats professionals, o en clíniques i hospitals, on foren separats del lloc de treball metges d'excel·lent conducta professional”.

També tenim el testimoni del cirurgià Moisès Broggi (2001), qui tot i rebre represàlies per les seves implicacions a favor dels republicans, va poder comprovar la solidaritat de les persones, tant del règim com contràries, cap a ell, tot sabent la seva conducta:

“Tots aquells metges joves i companys que m'ajudaven, perquè em veien tractat injustament, enviant-me clients, em feien veure el món d'una altra manera. No tot eren triomfalismes, traïcions, càstigs i persecucions. Al costat del món oficial tenebrós en el qual ens trobàvem submergits, hi havia la societat civil que mantenia la seva marxa de sempre, funcionant i regint-se pels mateixos principis tradicionals, entre els quals destaquen com a factors fonamentals l'amistat, la fidelitat, l'agraïment i un cert esperit imminent de justícia que tots portem a dintre”.

Aquesta definició queda corroborada pels articles 8 i 9 de l'Ordre del 6 d'octubre de 1939, que donava les normes per la depuració pels Col·legis de Metges i, pel que veurem, d'Odontòlegs, i que en tornarem a parlar més endavant:

- Artº 8: En las provincias liberadas después del 1º de Enero de 1939, será obligatorio a todo colegiado la declaración jurada que para los funcionarios públicos exige la Ley de 10 de Febrero de 1939 completada por el Consejo de Colegios Médicos con las características derivadas del matiz profesional de la encuesta. Las Juntas Directivas podrán acordar la práctica de la correspondiente información comprobatoria. A igual obligación están sujetos los Colegiados, que perteneciendo a otras provincias hubieran estado en territorio rojo a partir del 18 de Julio de 1936”.

- Artº 9: Previa información y audiencia del interesado y por los motivos relacionados en el Artº 2, las Juntas Directivas podrán denegar la colegiación a quien la solicitare. Contra su resolución cabrá recurso en término de quince días ante el Consejo de Colegios.

Així, l'objectiu principal de la depuració era “controlar políticament i ideològicament als funcionaris” (Eiroa, 2006) i “eradicar els valors democràtics i progressistes” (Negrín-Fajardo, 2007), doncs el nacionalcatolicisme de Franco no acceptava cap canvi social ni res concebut pels republicans. Tenia una forma pròpia, impositiva i única de funcionar: donava suport a un règim feixista, a una monarquia tradicional i conservadora, i a una dictadura militar autoritària. Matilde Eiroa (2006) senyala un segon objectiu: crear suficients llocs de treball per les persones lleials al règim.

El règim de Franco va optar per la justícia castrense, és a dir, es van crear diferents organismes específics amb poder jurídic per donar cobertura legal a totes les accions i els instruments necessaris per a la desaparició de la dissidència. Ja en iniciar-se la Guerra, s'estableix mitjançant el Ban de Guerra del 28 de juliol de 1936, la superioritat dels tribunals militars sobre els civils. Seguidament, delictes declarats com a comuns al Codi Penal i comportaments que són reconeguts per la Constitució com a drets de les persones, passen a ser jutjats per tribunals militars permetent rapidesa, absència de formalismes i tecnicismes, manca de garanties processals i la imposició de penes tan greus com convingués (Vázquez, 2004). El bon funcionament de la repressió franquista, però, no va ser només obra del dictador i les institucions instaurades pel règim, sinó que hi va tenir un paper important la participació activa de part de la població (Claret, 2006).

Així doncs, aquesta manera d'exercir la “justícia” va implicar greus conseqüències per les persones imputades en els processos de depuració. Com es va exposar a l'exposició *Metges catalans a l'exili* (COMB. Barcelona, 2008): “Les conseqüències personals foren molt diverses i lligades a la discrecionalitat de les autoritats franquistes: des del sobreseïment de la causa o l'absolució sense sanció, fins a la privació de l'exercici de la professió temporalment o a perpetuïtat, tot passant per l'amonestació i inhabilitació temporal per a l'exercici de càrrecs directius o no, el trasllat forçat del lloc de residència i treball, o la inhabilitació per a exercir la professió a un lloc concret o a la província”.

En data 3 d'agost de 1939 es va rebre, a la “Jefatura Provincial de Sanidad” de Barcelona, un ofici del Cap del Servei Nacional de Sanitat en el que es responia que corresponia al Col·legi professional realitzar la depuració dels Odontòlegs, d'acord a les normes dictades pel Consejo General de Colegios, la qual cosa Benigno García Castillo traslladava, en data 10 d'agost de 1939 (Año de la Victoria) -7 dies després-, al President del Col·legi d'Odontòlegs de Barcelona. L'Ordre de 6 d'octubre de 1939 donava les normes per a la depuració pels Col·legis de Metges, de la conducta políticossocial dels seus membres, regulant la normativa i les sancions.

Per dur a terme les depuracions, es van formar sis comissions col·legials dins el mateix Col·legi de Metges de Barcelona (Solé Sabaté, 1994):

“Durant el més de març de 1940 s’organitzaren sis Comissions de Depuració col·legials, cadascuna presidida per un dels membres de la Gestora i avalades per altres metges amb voluntat d’aportar dades sobre el comportament dels companys i es constituí el Jutjat d’Instrucció del Col·legi de Barcelona”.

No en tenim la informació directa, però podem suposar que es va crear almenys una Comissió de Depuració Col·legial al Col·legi d’Odontòlegs, ja que les denúncies van dirigides directament al seu president, i no a través de les comissions del Col·legi de Metges, i ja que com diu Josep M. Solé (1994), el 2 de juliol de 1941 es va donar per oficialment acabada la depuració dels metges amb el lliurement de la Memòria a la Junta i al Consejo General, encara que va continuar per a casos excepcionals; mentre que l’inici del primer procés de depuració que podem observar als sumaris del document dels odontòlegs de Barcelona data de 7 de juliol de 1942.

Tal com hem vist en la definició de Manuel Ortiz, les depuracions es feien de forma generalitzada, tothom havia de presentar una declaració jurada de no haver participat en contra del règim. Solé Sabater (1994) ens diu que en el Col·legi de Metges el procés va ser el mateix:

“El procés s’encetà amb la imposició de presentar una declaració jurada, en la qual els metges havien de fer constar la seva trajectòria professional i personal especialment dels anys bèl·lics i, a l’espera de la resolució dels expedients, quedaven col·legiats provisionalment o en situació d’espera. Basant-se en aquestes declaracions, els resultats de les depuracions a altres organismes i els informes del Servei d’Informació Militar, es procedí a classificar els expedients en grups, establint-se un grup A amb aquells metges sense “dudas acerca de su actuación y adhesión al Glorioso Movimiento Nacional”; el grup B, amb aquells que precisaven un informe per clarificar la seva situació i el grup C, possibles subjectes de sanció”.

El document sobre la depuració dels odontòlegs de Barcelona conté una llista de set sumaris i tres causes a deu odontòlegs. En el cas de que el Col·legi d’Odontòlegs hagués realitzat el mateix tipus de classificació dels depurats que el Col·legi de Metges, podríem dir que els odontòlegs del document formarien part d’un grup de “possibles subjectes de sanció”. Entre ells n’hi havia de destacats per la seva participació en activitats professionals com Josep M.B. que l’any 1935 participà en la creació del Col·legi Oficial d’Odontòlegs de Catalunya (Ustrell, 2000):

“El 27 de maig de 1930, es concedia la col·legiació obligatòria [odontòlegs, cirurgians dentistes i metges legalment autoritzats a exercir l’odontologia] ... amb

l'autonomia, els serveis sanitaris es van traspasar al govern de la Generalitat. Aquest canvi va crear un règim diferent al de la resta de les províncies espanyoles. Per aquest motiu es van reunir a Saragossa el 3 de març del 1935, Joan Carol {Montfort}, Josep Alcaraz i Josep Marín, representants del Col·legi català, amb Angel Ibarreche, Laureano Mariscal i Agustín Pérez Lizano, en representació del Consejo General. En la reunió es va deliberar sobre les relacions que havien de mantenir des d'aquell moment i es va concloure que, oficialment i legalment, el Col·legi de Catalunya estava al marge dels altres”.

Hem de dir que aquests sumaris i causes no contenen tota la informació que haurien de tenir, i que en alguns casos només hi ha la denúncia des de la “Presidencia del Gobierno” sense continuïtat del procés depurador.

El primer que s'exposa als sumaris és la denúncia de l'imputat, dirigida al President del Col·legi d'Odontòlegs, en el moment, Amado Serraller, dient-li que l'odontòleg depurat suspengui provisionalment l'exercici professional, la data i dues dades de l'acusat, el seu nom i la localització del seu consultori. Vázquez (2004) explica com es realitzaven els judicis sumaríssims:

“El judici sumaríssim constava de dos fases processals, la sumària i la plenària. La primera es realitzava completament davant el jutge militar instructor. Aquest moment processal començava amb la presentació de la denúncia, d'un particular, diferents autoritats, la Falange o bé d'ofici, és a dir, per la pròpia jurisdicció castrense”.

Excepte un dels odontòlegs, tots els altres són depurats pel “Tribunal Especial para la Represión de la Masonería y el Comunismo”, per delictes de maçoneria. Tal com afirma Ricardo de la Cierva (2002) la Llei de 1 de març de 1940 va ser veritablement repressiva, expressant la greu responsabilitat de la maçoneria en la decadència de Espanya, responsabilitat que tenia el seu origen en l'època de la República i durant el període de la guerra civil. A la Llei es posava en el comú, com a delictes, pertànyer a la maçoneria, al comunisme y a les altres societats clandestines:

“Franco no identificava de forma superficial a la maçoneria amb el comunisme, els acusava de responsabilitat en la pèrdua de l'Imperi, la Guerra Civil, la caiguda de la monarquia i en minar la dictadura”. A ambdós els acusava de ser “convergens en la ruïna d'Espanya”.

Els inculpatos havien de presentar una declaració-retractació de la seva conducta com s'exposa en el Decret 2n del 30 de març de 1940 que desenvolupa la Ley de 1 de Marzo para la Represión de la Masonería y del Comunismo (Annex). Aquesta llei establia la

creació del Tribunal amb l'objectiu de jutjar fets com ser maçó o comunista, realitzar atemptats, aturades, manifestacions, vagues, propaganda o associacionisme, etc., considerats com a delictes ja que suposaven subversió, conspiració, escissió nacional, destrucció de l'imperi i atemptat contra la seguretat interior, el govern de la nació i el cap de l'estat (Eiroa, 2006). Aquest tribunal va desaparèixer en substitució pel "Tribunal de Orden Público" creat el 1963, però concretament no es va suprimir el de la maçoneria fins el 8 de febrer de 1964.

Les penes que s'imposaven amb aquesta llei anaven des de la incautació de béns fins a la reclusió major. A les persones que se les jutjava per maçoneria quedaven directament inhabilitades per l'execució de qualsevol treball o càrrec de caràcter públic. La reclusió podia arribar a ser de fins a trenta anys, i a qui cooperava amb el règim se l'hi imposava una pena de reclusió menor, de 12 a 20 anys de presó. Com confirma Ricardo de la Cierva (2002) no s'establien penes de mort.

En el document, el que no és jutjat per aquest tribunal, ho és per la Capitanía General de la IV Regió Militar, a Tarragona. Podem dir, doncs, que els acusats ho són per motiu de sanció o suspensió del dret a col·legiar-se, com declara l'article 2n de l'Ordre del 6 d'octubre de 1939, per a tots els fets que haurien donat lloc a la imposició de penes pels Tribunals Militars, la justícia castrense.

Se suposa que després de la denúncia hi hauria d'haver les declaracions dels testimonis a favor de la part denunciant (Vázquez, 2004). En els sumaris d'aquest document, aquesta part no apareix:

"Un cop el jutge la rebia, acordava l'obertura de la causa. Posteriorment, prenia declaració als testimonis, gairebé professionals ja que són sempre els mateixos els que testifiquen, i sol·licitava informes a les diferents autoritats: ajuntament i Guàrdia civil".

El segon escrit del sumari és el que des del "Ministerio de Gobernación, de Sanidad Nacional", es dirigeix al Sr. Subinspector d'Odontologia, preguntant que els imputats clausurin els consultoris. En aquest apartat també hi ha la data i veiem que aquest procediment es feia aproximadament a un parell de setmanes de l'inici de la depuració.

Després d'aquesta segona informació del procés judicial hi trobem per escrit les defenses dels odontòlegs depurats. En aquestes s'exposa qui fa la declaració, el denunciat o algun testimoni, a qui va dirigit, és a dir, al jutge del jutjat núm. 2, la data i per últim, la declaració.

Segons l'article 5è de l'Ordre del 6 d'octubre de 1939, no es podia posar una sanció sense la formació d'un expedient amb audiència del interessat, i se li donava un termini de vuit dies per al·legar i proposar o aportar proves. Segons l'article 6è, la resolució de l'expedient corresponia a la Junta Directiva del Col·legi. Contra aquesta, es podia interposar recurs en el terme de quinze dies davant el Consell de Col·legis. Diu també que "cuando se trate de alguna de las sanciones de los apartados 5º, 6º y 7º, del artículo 3º, -és a dir, el cas dels odontòlegs de Barcelona- contra la resolució del Consejo de Colegios, podrá interponerse recurso ante el Ministerio de Gobernación en el término de quince días". Però com diu Jaume Claret (2006):

"Aquest primer plec de càrrecs es feia arribar a l'interessat per correu en un sobre lacrat o per requisitòria a través del BOE per a que, en un període de deu dies no massa estrictes, aportés la documentació que pogués desvirtuar les acusacions. De fet, es permetia l'aportació de nous avals durant tota la tramitació. La defensa afrontava sovint simples rumors o imputacions genèriques, però també greus càrrecs sense conèixer les proves o la base d'aquestes".

Això explicaria que en el document hi trobem dates de declaracions en defensa de l'imputat més tard del que seria permès. Només hi ha dos sumaris on s'exposen recursos en defensa dels acusats. A un dels sumaris podem llegir un recurs, en data del 29 de juliol de 1942, a la clausura d'un consultori demanat des del "Ministerio del Gobierno" el 23 de juliol de 1942. Per tant, el recurs es realitza només 6 dies després. En canvi, el segon sumari on s'hi exposen dues defenses, de dos testimonis diferents, dels dies 12 d'agost i 1 de setembre de 1942, són el recurs a la clausura d'un consultori que data del 23 de juliol de 1942, després de 20 dies la primera i de 39 dies la segona.

Jaume Claret (2006) ens explica com es defensaven els acusats davant els Tribunals de la depuració:

"L'acusat acostumava a realitzar una contundent i ferma declaració d'adhesió, minimitzant la importància de les actuacions susceptibles de sanció, negant-les o atribuint-les a pressions, necessitat o voluntat d'afavorir a persones d'ordre. A la seva vegada, es subratllaven els serveis prestats a l'Alçament Nacional, amb la retòrica i expressions pròpies del règim. Les respostes devien avalar-se mitjançant proves documentals i certificats de personalitats polítiques, religioses, militars, falangistes, administratives, ex combatents, ex captius i col·legues de prestigi".

"Però negociacions i argumentacions raonades mancaven de rellevància, doncs el què era realment decisiu eren els avals de personatges influents i la

documentació que evidenciés l'adhesió al règim i les persecucions patides. Sense papers ni firmes, la condemna era inevitable, al considerar confirmats els càrrecs”.

Les defenses fetes per testimonis són, una, del mateix Subinspector d'Odontologia, Julio Villarrubia Muñoz: “Certifica: Que su conducta colegial es intachable, cumpliendo fielmente sus deberes y obligaciones, conociéndose dentro del Colegio como *elemento destacado de máximo españolismo*.” L'altra és de Joan Vintró Mir, advocat: “Declara: Que le conoce como vecino y en las elecciones de Febrero de 1936, en el Colegio electoral de los Jesuitas de Caspe, trataron sobre el deseo del triunfo de las derechas y al *igual que su esposa votaron la candidatura de las derechas*”. En aquest cas observem que els declarants són de cert prestigi com diu Jaume Claret (2006). A l'acusat no se'l penalitza a reclusió. Com que és l'únic cas que tenim amb aquestes característiques no podem contrastar si és per tenir suport de persones amb prestigi, però si que ho podem suposar ja que la majoria dels altres casos sense defensa tenen pena de reclusió. Això sí, pel fet de ser jutjat de maçoneria, el sancionen igualment amb la inhabilitació de manera absoluta i perpètua per a l'exercici de qualsevol càrrec de l'estat, corporacions públiques o oficials, entitats subvencionades, empreses concessionàries, gerències i consells d'administració d'empreses privades, així com de càrrecs de confiança, comandament i direcció d'aquestes.

L'altra cas de defensa que podem observar al document, en aquest cas realitzada per ell mateix, diu: “Que ateniéndose a la Ley de 30 de Marzo de 1940, referente a la Masonería, entregó dentro del período legal, a la Secretaria del Gobierno Civil de Barcelona, su retractación, la que acredita mediante testimonio notarial. I suplica: Se digne disponer, con toda urgencia, que le permita el libre ejercicio de su profesión, único medio de vida con que cuenta para atender el mantenimiento de su familia y él propio”. En aquesta declaració observem que l'acusat fa constar la seva retractació. A més, en la defensa també llegim que aquesta s'acredita dins del termini legal, mitjançant un testimoni notarial, que seria la manera d'avaluar davant del tribunal el que exposava. Per últim, sembla que recalqui els valors del pare de família i la família dient “únic mitjà de vida per atendre el manteniment de la seva família”, una de les institucions principals recolzades pel franquisme. Amb aquesta defensa l'acusat aconsegueix la reducció de la condemna de reclusió menor, l'únic cas en el document analitzat, de 12 anys i un dia a 6 anys i un dia, però també és sancionat per la mateixa pena que el d'abans.

Com veurem seguidament en l'explicació que fa Federico Vázquez (2004) sobre la defensa, en el nostre cas no es compleix que les declaracions fossin màxim de tres ratlles (s'ha de dir que en les anteriors aquí exposades si que es donava), cosa que ell va poder comprovar en el seu anàlisi. I tampoc que els acusats declarassin en posterioritat a la resolució del jutge, doncs pel què veiem al document, les dates són correlatives, havent-hi primer les

declaracions en defensa de l'acusat i després la sentència. Per tant, no podem constatar amb fiabilitat si en el cas dels odontòlegs va ser com diu Vázquez (2004). Hem de tenir en compte, però, que les dates dels sumaris sempre s'han pogut modificar:

“Seguidament, el jutge dictava el processament de l'acusat i remetia la causa a l'Auditoria de Guerra, la qual convocava el consell de guerra. Llavors, s'iniciava la fase plenària, on totes les proves escrites s'havien d'acreditar verbalment davant el consell de guerra, judici. Finalment es dictava la sentència. D'aquesta forma, es pot comprovar com els acusats massa sovint declaraven després que el jutge havia dictat la resolució de processament; altres vegades, els testimonis també ho feien després. Generalment, al processat només se li deixa negar o afirmar els fets continguts en la resolució del processament -tres ratlles com a màxim”.

En cap moment es parla d'alguna figura defensora, però és que s'ha comprovat que en els judicis de la depuració normalment no n'hi havia, i quan n'hi havia alguna, només demanava reduccions ja explícites abans de començar (Vázquez, 2004):

“No cal parlar del dret a la defensa, perquè en les causes no s'entreveu la presència d'un advocat, i quan hi consta es tracta d'un nomenat per la pròpia jurisdicció castrense, un alferes jurídic-militar, cosa que significa que en cap moment qüestionarà la instrucció ni les proves, per estar sotmès a la cadena de comandament. En les actes del consell de guerra poques vegades es constata la presència del defensor, i quan hi figura és simplement per demanar una pena inferior a la sol·licitada pel ministeri fiscal, cosa que ja ho contenia l'imprès que s'utilitzava”.

L'últim apunt dels sumaris és la declaració de la condemna des de la “Presidencia del Gobierno”, del “Tribunal Especial para la Represión de la Masonería y del Comunismo”, ja des del “Servicio de ejecutorias”, dirigit al President del Col·legi d'Odontòlegs.

A tots se'ls jutja per delictes de maçoneria. A tots se'ls aplica la sanció d'inhabilitació absoluta, perpètua per a l'exercici de qualsevol càrrec de l'estat, corporacions públiques o oficials, entitats subvencionades, empreses concessionàries, gerències i consells d'administració d'empreses privades, així com de càrrecs de confiança, comandament i direcció d'aquestes. Pel què veiem a l'article 3r de l'ordre del 6 d'octubre 1939, aquesta sanció és un cúmul de diferents sancions:

- La inhabilitació per a ocupar càrrecs directius o de confiança en l'organització o en corporacions d'índole mèdica o sanitària.

- La inhabilitació perpètua per a l'exercici de la professió a una localitat determinada.
- La inhabilitació perpètua per a l'exercici de la professió a una o varies províncies.
- La suspensió absoluta de l'exercici de la professió en tot el territori nacional, d'un a deu anys.

Així doncs, la sanció és perpètua, no definida a una temporalitat, i absoluta, és a dir, en tot l'àmbit nacional.

Segons l'article 4t, la sanció número 2, "la inhabilitació per a ocupar càrrecs directius o de confiança en l'organització o en corporacions d'índole mèdica o sanitària", és compatible amb totes les altres, això explica el grau de les sancions imposades als odontòlegs de Barcelona. Parla també del caràcter discrecional de les sancions:

"Artº 4. Les sancions a què es refereix l'article anterior s'imposaran discrecionalment tenint en compte les circumstàncies que concorrin en els fets i en la persona del inculpat. La sanció del número segon serà compatible amb qualsevol de les altres".

A la meitat dels acusats, se'ls va imposar, a més a més, una pena de reclusió, tots excepte un de reclusió menor. Tres a dotze anys i un dia, que un va poder commutar a sis anys i un dia, un a setze anys, i per últim, un altre a vint anys i un dia de reclusió major. Jaume Claret (2006) sobre les delacions diu:

"La casuística anava des de la resistència i el silenci, a l'excusa del desconeixement, a citar persones que se sabia ja que estaven a l'exili, a la col·laboració activa i a qui aprofitava per a cobrar-se comptes pendents i aconseguir algun ascens o prebendes".

Evidentment, no sembla que els acusats dels que estem parlant tinguessin per objectiu aconseguir un ascens o prebenda, ja que tenien prou feina a reduir les penes que se'ls imposava, a part, també s'ha de dir que les persones que van tenir menor pena per cooperar no sempre havien dit coses útils per l'efectivitat de la depuració. Però en el nostre document no s'observen aquest tipus de dades.

Els inicis dels judicis daten des del 7 de juliol de 1942 fins el 12 d'abril de 1944, són menys de dos anys de judicis per la depuració d'aquests odontòlegs de Barcelona. Alguns d'aquests judicis acaben abans de mig any, però tenim l'exemple d'un cas que va tardar fins a quatre anys. De les tres causes que tenim al document, no en podem treure gaire informació, però Claret (2006) ens fa una explicació sobre el procés:

Josep M. Ustrell - Geni Ustrell

“S’afegia la incertesa davant els llargs processos de tramitació i revisió, les sancions dictades per altres instàncies repressores, la indefensió, la presó, l’exili i l’assassinat”.

A igual com va passar amb els metges, segons Solé Sabaté (1994), els odontòlegs també devien tenir les seves estratègies de supervivència professional i social:

“Tot i que per a molts col·legiats la sanció derivada de la depuració significà la pèrdua de la seva plaça, molts van poder prosseguir la seva activitat en l’àmbit privat i pocs anys després consten de nou com a col·legiats, fins i tot alguns dels esmentats a les primeres llistes de desapareguts”.

BIBLIOGRAFIA

- 1 BROGGI-VALLÈS, M. *Memòries d'un cirurgià (1908-1945)*. Barcelona: Edicions 62; 2001. p. 291-304.
2. DE LA CIERVA, R. “La represión antimasonica en la época de Franco” a *La masonería invisible*. Madrid: Ed. Fénix; 2002. p. 491-496.
3. CLARET-MIRANDA, J. “Cuando las cátedras eran trincheras. La depuración política e ideológica de la Universidad española durante el primer franquismo”. *Hispania Nova. Rev Hist Contemp.* 2006; 6: 1-20. Disponible a: <http://hispanianova.rediris.es>
4. EIROA SAN FRANCISCO, M. “Represión, restricción, manipulación: estrategias para la ordenación de la sociedad y del estado”. *Hispania Nova. Rev Hist Contemp.* 2006; 6: 1-26. Disponible a: <http://hispanianoca.rediris.es>
5. NEGRÍN-FAJARDO, O. “Los expedientes de depuración de los profesores de instituto de segunda enseñanza resueltos por el ministerio de educación nacional (1937-1943)”. *Hispania Nova. Rev Hist Contemp.* 2007; 7:1-18. Disponible a: <http://hispanianoca.rediris.es>
6. ORTIZ-HERAS, M. *Violencia política en la II República y el primer franquismo*. Albacete, 1936-1950. Madrid: Siglo Veintiuno de España Ed.; 1996.
7. SOLÉ-SABATÉ, JM, CAÑELLAS, C, TORAN, R. “Les depuracions” a *El Col·legi de Metges de Barcelona i la Societat Catalana del seu temps (1894-1994)*. Il·lustre Col·legi Oficial de Metges de Barcelona. Barcelona: Tibidabo Ed.; 1994.
8. USTRELL-TORRENT, JM. *Història de l'odontologia*. 2a. ed. Barcelona: Ed. Universitat de Barcelona; 2000. p. 178-179.
9. VÁZQUEZ-OSUNA, F. “La finalitat de la repressió franquista: Manlleu i Santa Eugènia de Berga (1931-1945)”. *J Catalan Studies. Rev Int Catalanística*. 2004. Disponible a: <http://www.uoc.edu/jocs/7/articulos/vazquezindex.htm>
10. ZARZOSO, A. *Metges catalans a l'exili*. Barcelona: COMB. 2008. Disponible a: <http://www.metgesalexili.cat/presentació.htm>

ANNEXES

1. Orden del 6 d'octubre de 1939

Orden 6 Octubre 1939. Normas para la depuración de los miembros del Colegio de Médicos.

Iniciada, por los Colegios de Médicos, la depuración de la conducta político-social de sus miembros en relación con el Movimiento Nacional, se hace preciso dictar normas sustantivas y procesales a las que, de un modo uniforme se atemperen dichas Corporaciones, en el ejercicio de tan delicada función.

Por ello este Ministerio (Ministerio de Gobernación) ha dispuesto:

Artº 1º. *La jurisdicción disciplinaria de los Colegios Oficiales de Médicos y de sus Organismos Superiores se extienden a la depuración de la conducta político-social (en relación con el Movimiento Nacional) de sus colegiados y de los Médicos que soliciten la Colegiación.*

Artº 2. *Podrán ser motivos de sanción o de suspensión del derecho a colegiarse los siguientes:*

- a) Todos los hechos que hubieren dado lugar a la imposición de penas por los Tribunales Militares o la exigencia de responsabilidades políticas con arreglo a la Ley, siempre que la ejecución de tales hechos tuvieran una significación de carácter profesional.*
- b) La aceptación voluntaria de puestos profesionales lucrativos o representativos durante el dominio rojo.*
- c) El desempeño de cargos profesionales obtenidos durante la dominación marxista, merced a la ideología política del interesado.*
- d) El haber iniciado o fomentado persecuciones o molestias contra otros colegiados, particulares o entidades profesionales.*
- e) El haber aprovechado la influencia política propia o ajena para privar a otros colegiados de sus medios de subsistencia, o para obtener personalmente posiciones de privilegio.*
- f) El haber publicado durante el Movimiento Nacional escritos desfavorables a este último o en pro de los partidos del frente popular, digo doctrinas defendidas por los partidos del frente popular, así como el haber firmado documentos que beneficiaran la revolución marxista, si tal actuación ha sido espontánea y voluntaria.*
- g) El haber servido positivamente a la obra revolucionaria marxista judaica y anarquizante, en cualquiera de los sectores de la Sociedad Española, antes o después del Movimiento Nacional y de un modo preferente aquellos que hubiesen realizado actos aprovechando su condición de médicos y en perjuicio de sus compañeros o de sus enfermos.*
- h) Las acciones u omisiones que sin estar expresamente comprendidas en los apartados anteriores implicaran una evidente significación antipatriótica, contraria al Movimiento Nacional.*

Artº 3. *Las sanciones que podrán imponerse por los hechos definidos en el artículo precedente serán:*

- 1º) Amonestación.*
- 2º) Inhabilitación para ocupar cargos directivos o de confianza en la organización o en corporaciones de índole médica o sanitaria.*

3º) Suspensión del ejercicio de la profesión en una localidad determinada, de un mes a cinco años.

4º) Suspensión del ejercicio de la profesión en una o varias provincias, de un mes a cinco años.

5º) Inhabilitación perpetua para el ejercicio de la profesión en una localidad determinada.

6º) Inhabilitación perpetua para el ejercicio de la profesión en una o varias provincias.

7º) Suspensión absoluta del ejercicio de la profesión en todo el territorio Nacional, de uno a diez años.

Artº 4. Las sanciones a que se refiere el artículo anterior se impondrán discrecionalmente teniendo en cuenta las circunstancias que concurran en los hechos y en la persona del inculpado. La sanción del número segundo será compatible con cualquiera de las otras.

Artº 5. No podrá imponerse ninguna sanción sin la formación de expediente con audiencia del interesado, al que procediere formular cargos, se le dará traslado de ellos para en el término de ocho días alegue lo que tenga por conveniente y o proponga o aporte pruebas.

Artº 6. Los expedientes se incoarán por acuerdo de las respectivas juntas directivas, o del Consejo de Colegios, cuando hubiera indicios de responsabilidad contra un colegiado. Previamente a la iniciación de expediente podrá practicarse informaciones y actuaciones que se estimen pertinentes. Acordada la formación de expediente se designará Juez Instructor. La resolución del expediente corresponde a la Junta Directiva del Colegio. Contra la resolución que esta dicte podrá interponerse recurso en el término de quince días ante el Consejo de Colegios. Cuando se trate de alguna de las sanciones de los apartados 5º, 6º y 7º, del artículo 3º, contra la resolución del Consejo de Colegios, podrá interponerse recurso ante el Ministro de Gobernación en el término de quince días.

Artº 7. Si el encartado pertenece a Falange E. de las J.O.N.S. se comunicará a la Delegación Nacional de Justicia y Derecho la sanción que se imponga. Si desempeñare algún cargo oficial, se notificará a la autoridad Corporación o Jefatura de que dependa. Si la gravedad de los hechos lo aconsejara se dará traslado de la resolución a la jurisdicción de responsabilidades políticas.

Artº 8. En las provincias liberadas después del 1º de Enero de 1939, será obligatoria a todo colegiado la declaración jurada que para los funcionarios públicos exige la Ley de 10 de Febrero de 1939 completada por el Consejo de Colegios Médicos con las características derivadas del matiz profesional de la encuesta. Las Juntas Directivas podrán acordar la práctica de la correspondiente información comprobatoria. A igual obligación están sujetos los Colegiados, que perteneciendo a otras provincias hubieran estado en territorio rojo a partir del 18 de Julio de 1936.

Artº 9. Previa información y audiencia del interesado y por los motivos relacionados en el Artº 2, las Juntas Directivas podrán denegar la colegiación a quien la solicitare. Contra su resolución cabrá recurso en término de quince días ante el Consejo de Colegios.

Artº 10. De todas las sanciones que se impongan se llevará un registro central en la Secretaría del Consejo de Colegios. En la información a que se refiere el artículo anterior, será trámite obligado

solicitar los antecedentes que existan en dicho Registro, o negativos en su caso en relación con el solicitante.

Artº 11. Quedan derogadas cuantas disposiciones se opongan a los artículos que anteceden. Burgos 6 de Octubre de 1939. Año de la Victoria.

2. Llei per a la repressió de la maçoneria i el comunisme

Decreto 2º del 30 de Marzo de 1940, Presidencia, B.O.E. 12.688, 3 de Abril que desarrolla la aplicación de la Ley del 1 de Marzo de 1940.

Artº 1. Todo español o extranjero residente en España que antes del día 2 de Marzo de 1940 haya ingresado en la Masonería está obligado a formular ante el Gobierno una declaración-retractación comprensiva de los siguientes extremos:

1. Nombre, apellidos, estado civil, vecindad, domicilio y profesión del interesado, con expresión de la categoría, clase y empleo si se trata de militar o funcionario.
2. Cargos o destinos que desempeña en la actualidad en el Estado, corporaciones públicas u oficiales, entidades subvencionadas y empresas concesionarias, incluso en Consejos de Administración.
3. Declaración del lugar y la fecha en que ingresó en la Masonería y de la persona por quien fue iniciado.
4. Nombre simbólico que tuvo y grado que alcanzó.
5. Jefes o Grados superiores a los que está subordinado.
6. Talleres, logías o grupos a los que ha pertenecido.
7. Sesiones o reuniones a que ha asistido con expresión especial de las asambleas ordinarias o extraordinarias, nacionales o internacionales.
8. Cargos o comisiones que ha desempeñado en la secta.
9. Razones que tuvo para ingresar.
10. Información o datos interesantes sobre actividades de la secta, sobre jefes o compañeros en ella del declarante y sobre extremos que puedan servir con eficacia a la represión de la Masonería.
11. Si el declarante ha dejado de pertenecer a la secta; desde que fecha, en virtud de acto, por resolución, porque motivo, forma que revistió y cuantas circunstancias crea pertinentes en relación con la baja, separación o apartamiento.
12. Si concurre en el interesado alguna de las circunstancias del artículo 10 de la Ley (haber servido como voluntario de los frentes de guerra defendiendo la Causa Nacional, la conducta ejemplar en todos los momentos etc.).
13. Declaración de si por cualquier jurisdicción ha sido objeto de sanción y de que clase y cuantía por su condición de masón.
14. Retractación explícita del declarante por la que manifiesta que tiene rotos o rompe todos sus compromisos con la secta, abjurando de sus errores o ratificación, abjuración anterior.
15. Cuantas manifestaciones crea convenientes en relación con los extremos precedentes.
16. Juramento de que cuanto se contiene en la declaración-retractación es verdad y de que en ella no se ha omitido nada de lo que en la Ley de 1 de Marzo de 1940 se dispone.

Josep M. Ustrell - Geni Ustrell

Artº 2. La obligación de presentar la declaración-retractación se extiende incluso a los que con anterioridad al 18 de Julio de 1936 hubiesen sido expulsados de la Masonería, dados de baja o hubiesen roto explícitamente con ella.

Artº 3. El plazo de 2 meses para la prestación de la declaración-retractación comenzará a contarse a partir del día siguiente a la publicación de esta Orden en el Boletín Oficial del estado.

Artº 4. La declaración-retractación habrá de presentarse: Por los militares profesionales en activo, reserva o cualquiera que sea su situación, ante el General Jefe de la Región Militar, Comandancia General o Jefe Superior de las Fuerzas Militares en Marruecos en su caso, si se trata de Ejército de Tierra; ante el Comandante General del Departamento Marítimo y Almirante de la Escuadra si se trata del Ejército de Mar; ante el correspondiente Jefe de la Región o Zona Aérea si se trata del Ejército del Aire; y ante el Director General si se trata de la Guardia Civil o Carabineros. En caso de tratarse de personal con destino en la Administración Central se hará ante las Secretarías Generales de los distintos departamentos.

Aquesta Llei, que ocupa les pàgines 1.448 a 1.454 del BOE núm. 12.688, s'estén detalladament en mesures coercitives del màxim rigor sense cap contrapartida de garantia per l'encausa't.

Hi ha una Ordre Circular dins de les diverses que provenen, per a complimentar el text i execució de Llei, des del Ministerio de la Presidencia, i que porta el núm. d'ordre 12.674, emesa el 28 d'abril de 1941 i publicada en el BOE. del 29 d'abril. Determina el parador de tot el material incautat a la Institució o als seus membres.

Es disposa que tots els documents i fitxers de caràcter maçònic que estan en poder d'Organismes oficials i de persones particulars siguin remeses a l'arxiu de dit Tribunal (Tribunal de Represión de la Masonería y del Comunismo) que es troba instal·lat a Salamanca, on quedaran dipositats.

3. Sumaris i causes

Sumari 993-942

DE: Presidencia del Gobierno. TRIBUNAL ESPECIAL PARA LA REPRESIÓN DE LA MASONERÍA Y DEL COMUNISMO. Juzgado número dos.

A: Presidente del Colegio de Odontólogos (Amado Serraller)

7 - Julio - 1942

JOSÉ M.B.

Consultorio: Ferran 25 pral. Barcelona – Castellar del Vallès

SUSPENSIÓN PROVISIONAL DEL EJERCICIO PROFESIONAL.

DE: Ministerio de la Gobernación. Sanidad Nacional. Provincia de Barcelona.

A: Sr. Subinspector de Odontología.

23 - Julio - 1942

En cumplimiento de la Providencia anterior, le ruega clausure el consultorio.

Depuració dels odontòlegs a Barcelona (1942-1946)

DE: José M.B.

A: Juez Instructor del Juzgado nº 2. TRIBUNAL ESPECIAL PARA LA REPRESIÓN DE LA MASONERÍA Y DEL COMUNISMO.

29 - Julio - 1942

En la su defensa dice:

Que ateniéndose a la Ley de 30 de Marzo de 1940, referente a la Masonería, entregó dentro del período legal, a la Secretaria del Gobierno Civil de Barcelona, su retractación, la que acredita mediante testimonio notarial. I suplica: Se digne disponer, con toda urgencia, que le permita el libre ejercicio de su profesión, único medio de vida con que cuenta para atender el mantenimiento de su familia y él propio.

DE: Presidencia del Gobierno. TRIBUNAL ESPECIAL PARA LA REPRESIÓN DE LA MASONERÍA Y DEL COMUNISMO. Servicio de ejecutorias.

A: Presidente del Colegio de Odontólogos.

3 - Julio - 1946

Que en la causa instruida con el número 3.772 por el delito de masonería, fallamos: Que debemos condenar y condenamos, al procesado, como autor de un delito consumado de Masonería, sin la concurrencia de circunstancias modificativas de la responsabilidad criminal, a la pena de DOCE AÑOS Y UN DÍA DE RECLUSIÓN MENOR y accesorias legales de inhabilitación absoluta perpetua para el ejercicio de cualquier cargo del Estado, Corporaciones Públicas u Oficiales, Entidades subvencionadas, Empresas concesionarias, Gerencias y Consejos de administración de empresas privadas, así como cargos de confianza, mando y dirección de las mismas.

Con fecha 14 de Diciembre de 1946, fue aprobada la propuesta de conmutación de pena, quedando reducida a SEIS AÑOS Y UN DÍA DE PRISIÓN MENOR.

Lo firma José Torre-Marín Rodríguez, Secretario del SERVICIO DE EJECUTORIAS DEL TRIBUNAL PARA LA REPRESIÓN DE LA MASONERÍA Y EL COMUNISMO.

Sumari 996-942

DE: Presidencia del Gobierno. TRIBUNAL ESPECIAL PARA LA REPRESIÓN DE LA MASONERÍA Y DEL COMUNISMO. Juzgado número dos.

A: Presidente del Colegio de Odontólogos (Amado Serraller)

7-Julio-1942

FRANCISCO M.C.

Consultorio: Rambla Cataluña 122. Barcelona

SUSPENSIÓN PROVISIONAL DEL EJERCICIO PROFESIONAL.

DE: Ministerio de la Gobernación. Sanidad Nacional. Provincia de Barcelona.

A: Sr. Subinspector de Odontología.

23-Julio-1942

En cumplimiento de la Providencia anterior, le ruega clausure el consultorio.

DE: Julio Villarrubia Muñoz, Subinspector de Odontología.

A: Petición del interesado

Josep M. Ustrell - Geni Ustrell

12-Agosto-1942

Certifica: Que su conducta colegial es intachable, cumpliendo fielmente sus deberes y obligaciones, conociéndose dentro del Colegio como ELEMENTO DESTACADO DE MÁXIMO ESPAÑOLISMO.

DE: Juan Vintró Mir, abogado.

A: Petición del interesado

1-Septiembre-1942

Declara: Que le conoce como vecino y en las elecciones de Febrero de 1936, en el Colegio electoral de los Jesuitas de Caspe, trataron sobre el deseo del triunfo de las derechas e a IGUAL QUE SU ESPOSA VOTARON LA CANDIDATURA DE LAS DERECHAS.

DE: Presidencia del Gobierno. TRIBUNAL ESPECIAL PARA LA REPRESIÓN DE LA MASONERÍA Y DEL COMUNISMO. Servicio de ejecutorias.

A: Presidente del Colegio de Odontólogos.

5-Noviembre-1942

Que en la causa instruida con el número 3.769 por el delito de masonería, fallamos: Que debemos condenar y condenamos, al procesado, como comprendido en el artículo 8º de la Ley de 1º de Marzo de 1940, a la sanción de inhabilitación absoluta perpetua para el ejercicio de cualquier cargo del Estado, Corporaciones Públicas u Oficiales, Entidades subvencionadas, Empresas concesionarias, Gerencias y Consejos de administración de empresas privadas, así como cargos de confianza, mando y dirección de las mismas.

Lo firma José Torre-Marín Rodríguez, Secretario letrado del SERVICIO DE EJECUTORIAS DEL TRIBUNAL PARA LA REPRESIÓN DE LA MASONERÍA Y EL COMUNISMO.

Sumario 1.013-942

DE: Presidencia del Gobierno. TRIBUNAL ESPECIAL PARA LA REPRESIÓN DE LA MASONERÍA Y DEL COMUNISMO. Juzgado número dos.

A: Presidente del Colegio de Odontólogos (Amado Serraller)

7-Julio-1942

ISAAC L.S.

Consultorio: Aribau 8 1º 1ª. Barcelona

SUSPENSIÓN PROVISIONAL DEL EJERCICIO PROFESIONAL.

DE: Ministerio de la Gobernación. Sanidad Nacional. Provincia de Barcelona.

A: Sr. Subinspector de Odontología.

23-Julio-1942

En cumplimiento de la Providencia anterior, le ruega clausure el consultorio.

DE: Presidencia del Gobierno. TRIBUNAL ESPECIAL PARA LA REPRESIÓN DE LA MASONERÍA Y DEL COMUNISMO. Servicio de ejecutorias.

A: Presidente del Colegio de Odontólogos.

Depuració dels odontòlegs a Barcelona (1942-1946)

6-Noviembre-1942

Que en la causa instruida con el número 3.756 por el delito de masonería, fallamos: Que debemos condenar y condenamos, al procesado, como comprendido en el artículo 8º de la Ley de 1º de Marzo de 1940, a la sanción de inhabilitación absoluta perpetua para el ejercicio de cualquier cargo del Estado, Corporaciones Públicas u Oficiales, Entidades subvencionadas, Empresas concesionarias, Gerencias y Consejos de administración de empresas privadas, así como cargos de confianza, mando y dirección de las mismas.

Lo firma José Torre-Marín Rodríguez, Secretario letrado del SERVICIO DE EJECUTORIAS DEL TRIBUNAL PARA LA REPRESIÓN DE LA MASONERÍA Y EL COMUNISMO.

Sumario 301-43

DE: Presidencia del Gobierno. TRIBUNAL ESPECIAL PARA LA REPRESIÓN DE LA MASONERÍA Y DEL COMUNISMO. Juzgado número dos.

A: Presidente del Colegio de Odontólogos (Amado Serraller)

13-Marzo-1943

GABRIEL T.B.

Consultorio: Pelayo 56. Barcelona

SUSPENSIÓN PROVISIONAL DEL EJERCICIO PROFESIONAL.

DE: Presidencia del Gobierno. TRIBUNAL ESPECIAL PARA LA REPRESIÓN DE LA MASONERÍA Y DEL COMUNISMO. Servicio de ejecutorias.

A: Decano del Colegio de Odontólogos.

19-Diciembre-1944

Que en la causa instruida con el número 5.757 por el delito de masonería, fallamos: Que debemos condenar y condenamos, al procesado rebelde, como autor de un delito consumado de Masonería, sin la concurrencia de circunstancias modificativas de la responsabilidad criminal, a la pena de DIECISEIS AÑOS DE RECLUSIÓN MENOR, accesorias legales de inhabilitación absoluta perpetua para el ejercicio de cualquier cargo del Estado, Corporaciones Públicas u Oficiales, Entidades subvencionadas, Empresas concesionarias, Gerencias y Consejos de administración de empresas privadas, así como cargos de confianza, mando y dirección de las mismas, separándole definitivamente de los aludidos cargos.- Para la fijación de responsabilidades civiles remítase testimonio de esta sentencia al Excmo. Sr. Presidente del Tribunal Nacional de Responsabilidades Políticas.- Remítase asimismo testimonio de lo conveniente al Excmo. Sr. Ministro de la Gobernación a efectos de su publicación en el Boletín Oficial del Estado y oficiese al Excmo. Sr. Director General de Seguridad para que se proceda a la busca, captura y prisión del sentenciado rebelde.- Notifíquese al Sr. Fiscal y al procesado en la forma que la ley previene para los rebeldes.

Lo firma José Torre-Marín Rodríguez, Secretario del SERVICIO DE EJECUTORIAS DEL TRIBUNAL PARA LA REPRESIÓN DE LA MASONERÍA Y EL COMUNISMO.

Josep M. Ustrell - Geni Ustrell

Sumario 720-1943

DE: Presidencia del Gobierno. TRIBUNAL ESPECIAL PARA LA REPRESIÓN DE LA MASONERÍA Y DEL COMUNISMO. Juzgado número dos.

A: Presidente del Colegio de Odontólogos (Amado Serraller)

17-Julio-1943

MANUEL O. J.E.

Suspensión en el desempeño de cargos de mando y de confianza dependientes de esta Corporación, todo con carácter provisional mientras dure la tramitación del sumario y a sus resultas.

Sumario 3131

DE: Capitanía General de la IV Región Militar. Juzgado militar número dos. Liquidaciones. Tarragona.

A: Presidente del Colegio de Odontólogos (Amado Serraller)

16-Diciembre-1943

JUAN T.P.

Con escrito número 2.664 de fecha 10 Noviembre ppdo., se remitió a ese Colegio testimonio de la resolución recaída al sumarísimo que se siguió por este juzgado.

Sumario 37 de 1944

DE: Presidencia del Gobierno. TRIBUNAL ESPECIAL PARA LA REPRESIÓN DE LA MASONERÍA Y DEL COMUNISMO. Juzgado número dos.

A: Presidente del Colegio de Odontólogos (Amado Serraller)

3-Enero-1944

JOSÉ F.G.

Consultorio: Viladomat 173 1º 3ª. Barcelona

SUSPENSIÓN PROVISIONAL DE CARGOS DE MANDO Y DE CONFIANZA.

DE: Presidencia del Gobierno. TRIBUNAL ESPECIAL PARA LA REPRESIÓN DE LA MASONERÍA Y DEL COMUNISMO. Juzgado número dos.

A: Presidente del Colegio de Odontólogos (Amado Serraller)

7-Marzo-1944

Sumario 37-44

Contra JOSÉ F.G.Recordando el cumplimiento del oficio anterior.

Causa núm. 5155

DE: Presidencia del Gobierno. TRIBUNAL ESPECIAL PARA LA REPRESIÓN DE LA MASONERÍA Y DEL COMUNISMO. Juzgado número dos.

A: Presidente del Colegio de Odontólogos (Amado Serraller)

Depuració dels odontòlegs a Barcelona (1942-1946)

12-Abril-1944

JORDI S.C.

Consultorio: Aviñón 18 bis. Barcelona

Que en la causa instruida con el número 5155 por el delito de masonería, fallamos: Que debemos condenar y condenamos al procesado como autor de un delito consumado de Masonería, sin la concurrencia de circunstancias modificativas de la responsabilidad criminal, a la pena de DOCE AÑOS Y UN DÍA DE RECLUSIÓN MENOR y accesorias de inhabilitación absoluta perpetua para el ejercicio de cualquier cargo del Estado, Corporaciones Públicas u Oficiales, Entidades subvencionadas, Empresas concesionarias, Gerencias y Consejos de administración de empresas privadas, así como cargos de confianza, mando y dirección de las mismas, separándole definitivamente de los aludidos cargos.- Para la fijación de responsabilidades civiles remítase testimonio de esta sentencia al Excmo. Sr. Presidente del Tribunal Nacional de Responsabilidades Políticas.- Notifíquese al Sr. Fiscal y al procesado.

Lo firma José Torre-Marín Rodríguez, Secretario del SERVICIO DE EJECUTORIAS DEL TRIBUNAL PARA LA REPRESIÓN DE LA MASONERÍA Y EL COMUNISMO.

Causa núm. 4025

DE: Presidencia del Gobierno. TRIBUNAL ESPECIAL PARA LA REPRESIÓN DE LA MASONERÍA Y DEL COMUNISMO. Juzgado número dos.

A: Presidente del Colegio de Odontólogos (Amado Serraller)

25-Noviembre-1944

JOSÉ V.V.

Consultorio: Cervantes 1. Barcelona

Que en la causa instruida con el número 4025 por el delito de masonería, fallamos: Que debemos condenar y condenamos al procesado rebelde, con la concurrencia de circunstancias modificativas de la responsabilidad criminal, a la pena de VEINTE AÑOS Y UN DÍA DE RECLUSIÓN MAYOR y accesorias de interdicción civil e inhabilitación absoluta perpetua para el ejercicio de cualquier cargo del Estado, Corporaciones Públicas u Oficiales, Entidades subvencionadas, Empresas concesionarias, Gerencias y Consejos de administración de empresas privadas, así como cargos de confianza, mando y dirección de las mismas, separándole definitivamente de los aludidos cargos.- Para la fijación de responsabilidades civiles remítase testimonio de esta sentencia al Excmo. Sr. Presidente del Tribunal Nacional de Responsabilidades Políticas, remítase asimismo testimonio de lo conveniente al Excmo. Sr. Ministro de la Gobernación a efectos de su publicación en el Boletín Oficial del Estado y ofíciase al Excmo. Sr. Director General de Seguridad para que se proceda a la busca, captura y prisión del condenado.- Notifíquese al Sr. Fiscal y al procesado de la forma que la Ley previene para los rebeldes.

Lo firma José Torre-Marín Rodríguez, Secretario del SERVICIO DE EJECUTORIAS DEL TRIBUNAL PARA LA REPRESIÓN DE LA MASONERÍA Y EL COMUNISMO.

Josep M. Ustrell - Geni Ustrell

Causa nº 6512

DE: Presidencia del Gobierno. TRIBUNAL ESPECIAL PARA LA REPRESIÓN DE LA MASONERÍA Y DEL COMUNISMO. Juzgado número dos.

A: Presidente del Colegio de Odontólogos (Amado Serraller)

9-Noviembre-1946

PEDRO N.B.

Consultorio: Aribau 5. Barcelona

Que en la causa instruida con el número 6.512 por el delito de masonería, fallamos: Que debemos condenar y condenamos al procesado, sin la concurrencia de circunstancias modificativas de la responsabilidad criminal, a la pena de DOCE AÑOS Y UN DÍA DE RECLUSIÓN MENOR y accesorias de interdicción civil e inhabilitación absoluta perpetua para el ejercicio de cualquier cargo del Estado, Corporaciones Públicas u Oficiales, Entidades subvencionadas, Empresas concesionarias, Gerencias y Consejos de administración de empresas privadas, así como cargos de confianza, mando y dirección de las mismas, separándole definitivamente de los aludidos cargos.- Para la fijación de responsabilidades civiles remítase testimonio de esta sentencia al Excmo. Sr. Presidente del Tribunal Nacional de Responsabilidades Políticas.- Elévense las presentes actuaciones al Consejo de Ministros por conducto del Excmo. Sr. Subsecretario de la Presidencia del Gobierno una vez transcurrido el plazo que señala el artículo 12 de la Ley para interposición de recurso, previa unión de éste a los autos si se hubiera interpuesto.- Notifíquese al Sr. Fiscal y al procesado.

Lo firma José Torre-Marín Rodríguez, Secretario del SERVICIO DE EJECUTORIAS DEL TRIBUNAL PARA LA REPRESIÓN DE LA MASONERÍA Y EL COMUNISMO.